

De erkenning van de Nederlandse Gebarentaal; het is weer een actueel thema. Ik weet nog goed hoe ik in 1997 mijn spreekbeurt op de middelbare school moest doen over een actueel thema, en toen uitkwam bij het rapport 'Meer dan een gebaar'. Overigens dankzij de nieuwsbrief van Doof.nl, die toen nog een simpele nieuwsbrief was. Ik was al jaren geïnteresseerd in gebarentaal en dus zocht ik naar iets dat daarmee verband hield. Op mijn oproepje dat ik op zoek was naar een actueel thema, kreeg ik zes reacties. En dus hield ik mijn spreekbeurt over dit onderwerp. Of het goed ging en wat ik voor cijfer voor de spreekbeurt heb gekregen, zou ik niet meer weten. Een jaar later begon ik aan de tolkopleiding. En dus stonden wij ook met z'n allen op het binnenhof in 2001, toen we demonstreerden om meer aandacht voor NGT te vragen. Toen ik met de Dovenwereld in Uganda in aanraking kwam, was ik dan ook verbaasd om te ontdekken dat de Ugandese Gebarentaal allang erkend is. In 1995 is het als officiële taal erkend. Uganda is een land met vele talen; naast Engels als officiële landstaal, bestaan er zo'n 45 andere talen. In al die diversiteit was het blijkbaar niet al te moeilijk om ook de Ugandese Gebarentaal erkend te krijgen. Ik heb er eigenlijk nooit naar gevraagd bij mensen die al langer in de Ugandese Dovenbeweging actief zijn. Hoewel de bevolking in Uganda veel jonger is, zijn er vast mensen te vinden die me kunnen vertellen of het hen destijds veel strijd heeft gekost. Toch was ik er heel verbaasd over. Weliswaar is de school waar ik werk een overheidsschool (al moeten de ouders ook een bedrag betalen) en zijn er elke dag tolken op tv te zien, toch zijn de omstandigheden van veel Dove mensen in Uganda een stuk minder gunstig dan die van Dove mensen in Nederland. Het is voor heel veel Ugandezen moeilijk om werk te vinden, en voor Doven geldt dat nog meer. En de tolkvoorziening is nagenoeg niet geregeld. En dat maakt dat ik me altijd realiseer: met erkenning alleen kom je er niet. Erkenning is een belangrijke stap, je hebt dan een grond om op te staan. Laat Nederland dan maar kijken naar een derdewereldland als Uganda, dat dat al een kwart eeuw geleden geregeld heeft. Maar wat er in de praktijk met die erkenning gedaan wordt, wat het concreet betekent in het dagelijks leven, dat is het allerbelangrijkste. En dan kan Uganda nog heel wat van Nederland leren!

Mijn naam is Famke (Nakimuli) Wildeman, 39 jaar, en tolk Nederlandse Gebarentaal. Sinds de zomer van 2016 woon ik in Uganda. Ik werk daar als vrijwilliger op een dovenschool, Uganda School for the Deaf in Ntinda, in de hoofdstad Kampala. Ik geef les en ik zoek sponsors voor kinderen uit armere gezinnen. Ook onderhoud ik contacten met de tolken Gebarentaal.

© Doof.nl